

Zapisnik sestanka s predstavniki OSIC-ev in ARIS-a

- Namen sestanka:** Pregled in reševanje problemov pri katalogizaciji, verifikaciji in vrednotenju bibliografskih enot, ki se upoštevajo pri vrednotenju raziskovalne uspešnosti
- Kraj/čas:** IZUM, Maribor, 25. 4. 2024, od 10.00 do 16.00
- Prisotni predstavniki OSIC-ev:** mag. Boštjan Mur, dr. Tomaž Krpič (OSICD)
dr. Doris Dekleva Smrekar, Petra Durini, Mojca Kosem Avsec (OSICT)
dr. Kozma Ahačič (OSICH)
dr. Irena Sajovic (OSICN)
mag. Simona Juvan (OSICB)
dr. Andrej Kastrin (OSICM)
- Prisotni predstavniki ARRS-ja:** dr. Tina Mavrič
- Prisotni predstavniki IZUM-a:** Lidija Curk, Darinka Šeško, mag. Apolonija Marolt Zupan

Vsebina in dogovori

Predstavniki IZUM-a so pred sestankom zbrali odprta vprašanja, ki so jih pripravili OSIC-i in IZUM, ter jih, zbrana v enem dokumentu, še pred sestankom poslali vsem udeležencem. Ta dokument je bil na sestanku temeljno delovno gradivo.

1. Sprememba definicije tipa 2.28 – Znanstvenokritična izdaja vira

V izogib pritisku, da bi vsak prevod ali prepis vira beležili kot znanstvenokritično izdajo vira, so OSIC-i predlagali dopolnitev definicije za tip 2.28, ki pojasni, da morajo biti opombe rezultat dolgotrajnega raziskovanja, in ne strokovnega iskanja, povzemanja ipd. OSICH je pripravil predlog dopolnitve definicije za tip 2.28:

Znanstvenokritična izdaja vira zajema znanstvenokritični prepis in/ali znanstvenokritični prevod historičnega vira (npr. tekstovnega, notnega, likovnega in kartografskega gradiva)

ter več kot 2 avtorski poli obsegajoč znanstveni aparat (tekstnokritične in/ali vsebinske opombe znanstvenega značaja, literaturo in obvezno spremno znanstveno študijo). Poleg tega lahko obsega tudi reprodukcijo. V ta tip uvrščamo samo primere, ko bi bil prepis in/ali prevod brez znanstvenega dela nemogoč in/ali bi bilo besedilo samo po sebi brez aparata neuporabno za nadaljnjo znanstveno rabo (po smislu to velja tudi za notno, likovno in kartografsko gradivo). Publikacija mora biti recenzirana in imeti vse predpisane elemente za pridobitev CIP in ISBN (ISMN). V kolofonu mora biti označeno, da gre za znanstvenokritično izdajo vira. Praviloma pri tem tipu ne gre za prevod z razlagalnimi opombami ali za izdajo vira z opombami, ki jih je mogoče pridobiti brez dolgotrajnega raziskovanja (npr. iz enciklopedij, leksikonov ipd.).

SKLEP:

- Sprejme se predlog nove definicije za tip 2.28.
- V dodatna navodila za katalogizacijo se doda opomba, da naj se katalogizator pred vnosom tipa 2.28 posvetuje z OSICH.

2. Predlog meril za tip 2.18 – Znanstveni film, znanstvena zvočna ali video publikacija

OSIC-i so opozorili, da je trenutna definicija tipa 2.18 preohlapna, zato so predlagali dopolnitev definicije. OSICH je pripravil osnutek dopolnitev, ki je bil na sestanku oblikovan v definicijo:

Objava znanstvenih problemov in izsledkov na filmskem ali magnetnem traku ali na drugem elektronskem nosilcu informacij. Publikacija mora biti recenzirana (najmanj dva recenzenta), imeti mora ISBN (ISMN), ki ga pridobi založnik. Vsebovati mora raziskovalno metodologijo, rezultate in razpravo. Sem uvrščamo dela, ki zadoščajo vsem naslednjim merilom: (1) Znanstveni film mora vsebovati nove informacije posameznega raziskovalnega področja. Film prikaže izsledke končanega izvirnega raziskovalnega dela ali dela, ki je še v teku. (2) Znanstveni film je namenjen strokovnjakom za specifično področje. (3) Recenzenti so osebe, ki niso ustvarjalci filma in v času nastajanja filma delujejo kot znanstveni svetovalci. (4) V filmu morajo biti navedeni ustvarjalci filma, ISBN, založnik, leto in kraj nastanka filma, znanstveni svetovalci (recenzenti).

SKLEP:

- Sprejme se predlog nove definicije za tip 2.18.

3. Tipa 2.26 – Temeljni znanstveni slovar in 2.27 – Znanstveni terminološki slovar, enciklopedija ali tematski leksikon

a) Predlog uvrščanja tipov 2.26 in 2.27 v nadpovprečno znanstveno uspešnost

Na osnovi 16. točke sestanka dne 18. 1. 2024 so OSIC-i preučili primere iz prakse in predlog, da bi se v nadpovprečno znanstveno uspešnost uvrščale tudi druge znanstvene monografije (in ne samo tip 2.01). OSICH je pripravil predlog za dopolnitev 47. člena Splošnega akta o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti:

- V kvantitativno oceno A'' se doda objava znanstvenega slovarja, enciklopedije, leksikona pri založbi s seznama agencije (v okviru meril 2.I; samo avtor oz. glavni urednik).
- V kvantitativni oceni A' in A1/2 se doda objava znanstvenega slovarja, enciklopedije, leksikona, izdanega pri založbi s seznama agencije ali pri tuji ali domači založbi, če je znanstveni slovar, enciklopedija ali leksikon s humanističnih ali družboslovnih področij (po vrstilcu UDK) in se izvaja vrednotenje za humanistiko ali družboslovje (v okviru meril 2.I; samo avtor oz. glavni urednik).

SKLEP:

- ARIS-u se posreduje predlagana dopolnitev 47. člena Splošnega akta o postopkih (so)financiranja in ocenjevanja ter spremljanju izvajanja znanstvenoraziskovalne dejavnosti.

b) Sestavni deli v znanstvenem terminološkem slovarju, enciklopediji ali tematskem leksikonu (2.27)

OSIC-i so preučili pritožbo avtorjev, ki želijo imeti prispevek v znanstvenem terminološkem slovarju, enciklopediji ali tematskem leksikonu uvrščen v tip 1.16 (samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji) namesto v tip 1.26 (znanstveni sestavek v slovarju, enciklopediji, leksikonu). Razlog je povezan s habilitacijskimi merili, pri katerih se tip 1.26 ne more upoštevati kot zamenjava za znanstveni članek, tip 1.16 pa se lahko.

SKLEP:

- Sprememba tipa iz 1.26 v 1.16 zaradi potreb habilitacij ni mogoča, saj je tip 1.26 za oba sestavka ustrezen. Če se avtorji s tem ne strinjajo, se lahko pritožijo na Znanstvenoraziskovalni svet za družboslovje pri ARIS-u, a težavo je treba urejati na ravni notranjih pristojnosti univerz (prilagoditi je treba habilitacijska merila).

4. Podatkovni prispevki in prispevki tipa »editorial material«

Problematika poenotenja tipa za podatkovne prispevke je bila obravnavana na prejšnjem sestanku (18. 1. 2024, točka 8) z ugotovitvijo, da imajo ti prispevki kljub enaki strukturi različne tipe (1.03 in 1.01). OSICN je pripravil seznam takšnih zapisov pri dveh različnih revijah. OSIC-i so predlagali poenotenje tipa za podatkovne prispevke. Predlagali so tudi spremembo točkovanja podatkovnih prispevkov in prispevkov tipa »editorial material« (uredniški prispevki).

SKLEP:

- Podatkovnim prispevkom se dodeljuje tip 1.03.
- Uvede se podpolje 970h z novimi kodami, s katerimi se bo določala vrsta članka/prispevka (npr. podatkovni prispevek, uredniški prispevek ipd.).
- ARIS-u se predlaga polovično točkovanje uredniških prispevkov tipa 1.03.

5. Komentarji in uvodna pojasnila k zakonom

a) Sestavni deli (komentarji zakonov)

OSIC-i v zadnjem času beležijo porast znanstvenih komentarjev zakonov. Monografije oziroma posamezni komentarji so navadno oblikovani tako, da je na začetku naveden člen zakona, ki mu sledi komentar. Komentarji so različnih dolžin, pogosto primerljivi s poglavji v znanstvenih monografijah. Znanstveni komentarji so recenzirani, sestavni deli imajo znanstveni aparat. Po drugi strani pa obstajajo tudi komentarji k zakonom, ki so zelo kratki in obsegajo le eno do dve strani. Bibliografska merila sicer tovrstnim sestavnim delom predpisujejo slabše točkovanje, saj se prispevki, ki so krajši od štirih strani, točkujejo s 50 % točk, kar pomeni 10 znanstvenih točk. Pa vendar je vprašljivo, ali je 10 znanstvenih točk za komentar, ki obsega eno stran, ustrezno.

SKLEP:

- OSICD se za nasvet obrne na predstavnika SZV za družboslovje.

b) Uvodna pojasnila k zakonom

OSIC-i so prejeli pritožbe glede kategorizacije uvodnih pojasnil k zakonom. Gre za monografije, ki na začetku vsebujejo uvodna pojasnila k posameznemu zakonu, pojasnilom pa sledi besedilo zakona. Uvodna pojasnila so različno dolga, v nekaterih primerih so dolga celo več kot 100 strani, vsebujejo znanstveni aparat in so recenzirana. V takšnih primerih avtorji želijo znanstveno kategorizacijo njihovih del.

V praksi je določanje tipa dela monografije odvisno od večinskega dela monografije: če je strokovnega besedila več kot znanstvenega, se delu dodeli znanstveni tip, če pa je več strokovnega besedila, se delu dodeli strokovni tip. Težava nastane pri monografijah, kjer obsežna (več kot 100 strani) recenzirana uvodna znanstvena

besedila kljub obsežnosti predstavljajo manjši delež obsega v primerjavi z osnovnim besedilom zakona.

SKLEP:

- Kadar so uvodna pojasnila in komentarji recenzirani, ima lahko monografija tip 2.01, tudi če je osnovnega besedila zakona več kot znanstvenega besedila.

6. Problematika tipa 2.20 – Zaključena znanstvena zbirka raziskovalnih podatkov

a) Recenziranost podatkov kot kriterij za njihovo shranjevanje v zaupanja vrednih repozitorijih

Znanstvenost je v sistemu evalvacije znanstvenoraziskovalnega dela med drugim opredeljena tudi s kriterijem recenziranosti. Ker so za shranjevanje empiričnih podatkov v repozitoriju s seznama BIBLIO-D raziskovalci nagrajani s 30 znanstvenimi točkami, se poraja vprašanje, ali bi morali OSIC-i pri verifikaciji preverjati, ali so bili podatki, shranjeni v repozitoriju, recenzirani. Če bi se zahtevala recenziranost podatkov, kdo bi bil tisti, ki bi moral poskrbeti za recenziranost podatkov?

b) Obdelava zapisov za raziskovalne podatke v COBISS-u

Z uvajanjem zahtev po zagotavljanju odprtega dostopa do raziskovalnih podatkov se v COBISS-u pojavlja vedno več zapisov s tipom 2.20. Pri tem pa ni še povsem jasno, kako jih obdelati, da bodo ustrezno vrednoteni z vsebinskega vidika ter glede na katalogizacijska pravila. Problem predstavlja tudi veliko število med seboj nepovezanih zapisov za raziskovalne podatke, ki obsegajo različne entitete ali se shranjujejo v različnih repozitorijih, pripadajo pa isti zaključeni raziskavi.

SKLEP:

- V zvezi s to problematiko se organizira poseben sestanek (NUK, OSIC-i, ARIS, IZUM).

7. Tip 2.23 – Patentna prijava

OSIC-i opažajo več nesporazumov pri zahtevkih za vpisovanje patentnih prijav v COBISS, saj je v definiciji tipa 2.23 ohlapno zapisano, da ima status patentne prijave zahteva od vložitve do podelitve patenta. Pri postopku patentiranja je objava patentne prijave bistvena, saj se izum odslej pojavlja v podatkovnih zbirkah po svetu in je datum objave prijave pomemben tudi za morebitne odškodninske zahtevke za nazaj, če je kasneje patent podeljen. V postopku od vložitve do uradne objave je patentna prijava lahko tudi zavrnjena ali umaknjena. Zato zgolj vložitvev patentne prijave za evidentiranje v COBISS-u ne zadošča. Šele ko je patentna prijava pri pristojnem patentnem uradu sprejeta in tudi uradno objavljena, je zanesljivo, da poteka postopek podelitve patenta.

SKLEP:

- Dopolni se definicija za tip 2.23: Status patentne prijave ima zahteva za podelitev patenta, ki je bila objavljena v uradnem glasilu pristojnega urada za varstvo industrijske lastnine. Za isti izum se v bibliografijo uvrsti samo ena patentna prijava.

8. Predlog uvedbe novega tipa (predhodna objava)

Iz Bosne je prišla pobuda za uvedbo novega tipa »prethodno priopćenje«, pri čemer so članki objavljeni v znanstvenih in strokovnih revijah in vsebujejo še neobjavljene predhodne rezultate tekočih znanstvenih raziskav, ki še niso zaključene in še potekajo. Tak članek še ne omogoča nujno možnosti ponovitve in preverjanja rezultatov. Objavi se z obveznostjo avtorja, da po zaključku raziskave objavi izvirni znanstveni članek.

SKLEP:

- OSIC-i predloga za uvedbo novega tipa niso podprli. Izrazili so mnenje, da so lahko tovrstni članki uvrščeni v tip 1.03, kjer je med drugim zapisano, da se v ta tip lahko uvrščajo tudi predhodne objave.

9. Tip 2.21 – Programska oprema (nove verzije programske opreme)

OSIC-i so že večkrat prejeli vprašanje, kako obdelati novo različico programske opreme, kako preveriti razliko med staro in novo različico programske opreme ter kdaj se sme narediti nov zapis za novo različico.

KOMENTAR:

- Zaenkrat ni zadovoljive rešitve.

10. Problemi pri vodenju bibliografij raziskovalcev

Skladno z že večkrat obravnavano problematiko pri vodenju bibliografij v sistemu COBISS je NUK pripravil osnutek dokumenta Pravilnik/navodila o izdelavi bibliografskih zapisov v bazi COBIB.SI, katerega namen je strokovni in laični javnosti podati jasna določila, na podlagi katerih se izdelata bibliografski zapis, in kjer je navedeno, kdo bibliografske zapise izdeluje, ureja, predvsem pa tudi, kaj ne spada v osebno bibliografijo.

SKLEP:

- Na to temo se skliče poseben sestanek (NUK, OSIC-i, IZUM).

11. Razširitev baze JCR

Ob izdaji JCR 2022 so v družbi Clarivate Analytics leta 2023 napovedali, da bodo v letu 2024, ob izdaji JCR 2023, začeli rangirati in posledično uvrščati v četrtine tudi revije iz baz AHCI in ESCI, ob čemer naj bi v rangiranje in uvrščanje zajeli tudi 25 kategorij, ki so izključno

humanistične. Zato je bil na januarskem sestanku sprejet sklep, da se ARIS-u predlaga vključitev baze AHCI v točkovanje, ki temelji na faktorju vpliva in uvrstitvi v četrtine v posamezni kategoriji. Vendar pa zadnje napovedi družbe Clarivate Analytics kažejo, da ne bo napovedanih sprememb glede baze AHCI in njenih 25 kategorij. Zato je do izida JCR 2023 preuranjeno sprejemati dokončne sklepe.

SKLEP:

- Najprej se počaka na izid baze JCR 2023, pregled njene nove strukture in oceno stanja.
- Skladno s spremembami v bazi JCR se ARIS-u predlaga sprememba bibliografskih meril pri vrednotenju člankov, objavljenih v revijah, ki so uvrščene v bazo ESCI (ti članki se trenutno uvrščajo v kategorijo 1C), ob morebitnih spremembah pri bazi AHCI se predlagajo spremembe tudi pri slednji.

12. Urednik pri reviji – zaključek aktivnosti

Raziskovalci, ki za nedoločen čas nastopijo delo urednika pri znanstveni reviji, običajno knjižničarju ne sporočijo zaključka te aktivnosti. V bazi CORES imajo tako vpisan datum začetka urednikovanja, nadaljevanje pa ostane odprto tudi po prenehanju aktivnosti, kar pomeni, da se jim v bibliografiji to urednikovanje izpisuje in upošteva tudi v letih, ko dejansko več niso bili uredniki.

SKLEP:

- V bazi CORES se letnice zapirajo s koledarskim letom, morebitno nadaljevanje morajo avtorji vsako leto znova sporočiti (z dokazilom).
- Dopolnijo se dodatna navodila katalogizatorjem.
- IZUM naredi analizo, koliko aktivnih raziskovalcev ima odprto letnico pri zapisih v bazi CORES, kateri so ti zapisi in koliko je zapisov z zaključeno letnico 2024.

13. Uredništva v zbornikih povzetkov s konferenc

Glede na to, da se uredništva tipa 2.25 ne vrednotijo, se posledično ne vrednotijo uredništva zbornikov povzetkov konference. Ti zborniki imajo tip 2.25.

SKLEP:

- Do prihodnjic razmislimo o možnih rešitvah.

14. Večje število urednikov v monografijah

OSIC-i so opozorili na problematiko točkovanja urednikov znanstvenih monografij (kategorija 2F), pri katerih vsi uredniki niso vneseni v bibliografski zapis. Uredniške točke

iz kategorije 2F se namreč delijo s številom urednikov. Pri večjem številu urednikov katalogizatorji ne vnesejo vseh urednikov v bibliografski zapis, točke so zato neustrezne. Podpolja za vnos števila urednikov pa ni.

SKLEP:

- Dopolnijo se dodatna navodila katalogizatorjem s priporočilom, da se v bibliografski zapis vnašajo vsi uredniki, kadar je med uredniki vsaj en avtor s šifro raziskovalca.

15. Dopolnitev definicije tipa 3.12 – Razstava

Nedorečena je ostala dopolnitev definicije tipa 3.12, ki jo knjižničarji različno razumejo: nekateri definicijo razumejo tako, da se upošteva trajanje razstave, in zato v bibliografski zapis vpišejo obdobje trajanja razstave (lahko sta to dve letnici, če razstava traja na prelomu leta), drugi pa jo razumejo kot dogodek ob otvoritvi razstave. Nekateri za vsako novo lokacijo iste razstave naredijo nov zapis.

SKLEP:

- OSICT pripravi nov predlog dopolnitve definicije.

Zapisala: mag. Apolonija Marolt Zupan